

สังเคราะห์งานวิจัย

ฉบับที่ 7 ประจำ เดือนกรกฎาคม 2567

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธัญญาณี นียมกิจ
คณะวิทยาการจัดการ

สถาบันวิจัยและพัฒนา มีบทสังเคราะห์งานวิจัยที่น่าสนใจ มาฝากผู้อ่านทุกท่าน โดยฉบับนี้เป็นงานวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์แปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าจากผลมะม่วงหิมพานต์เหลือทิ้ง เป็นผลงานวิจัยของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธัญญาณี นียมกิจ ,รองศาสตราจารย์สุรียพร พาณิช อัตรา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ศตวรรษ ทิพย์สอด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

มะม่วงหิมพานต์เป็นพืชเศรษฐกิจที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ทุกส่วน แต่ปัจจุบันมีเพียงส่วนของเมล็ดเท่านั้นที่นิยมนำมาบริโภค ส่วนผลของมะม่วงหิมพานต์กลับไม่มีการนำมาใช้ประโยชน์ ถึงแม้ว่าจะสามารถรับประทานได้ เพราะเมื่อเกษตรกรเก็บเม็ดมะม่วงหิมพานต์แล้วก็มักปล่อยผลมะม่วงหิมพานต์ทิ้ง ทำให้ผลมะม่วงหิมพานต์กลายเป็นขยะเน่าเสีย ดังนั้นการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ จะช่วยเพิ่มศักยภาพในการใช้ประโยชน์จากผลมะม่วงหิมพานต์ได้ และยังส่งผลดีต่อการบริหารจัดการวัสดุเหลือทิ้งให้มีประสิทธิภาพอย่างไรก็ดี เพื่อให้ผลิตภัณฑ์จากผลมะม่วงหิมพานต์เกิดมูลค่าเพิ่ม ผู้วิจัยจึงศึกษาถึงมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์แปรรูปผลมะม่วงหิมพานต์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลมะม่วงหิมพานต์เหลือทิ้งจากการทำการเกษตรของเกษตรกร
2. ศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีต่อการรับรู้ข้อมูลการเพิ่มมูลค่าผลมะม่วงหิมพานต์
3. สร้างแนวทางการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผลมะม่วงหิมพานต์

โดยใช้การวิจัยแบบผสานวิธีแบบขั้นตอนเชิงสำรวจ โดยส่วนแรกเป็นการสำรวจข้อมูลโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นรายบุคคลกับเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ ในจังหวัดจันทบุรี เพื่อทำความเข้าใจภาพรวมของการทำการเกษตรมะม่วงหิมพานต์ การบริหารจัดการมะม่วงหิมพานต์เหลือทิ้ง การนำผลมะม่วงหิมพานต์เหลือทิ้งมาแปรรูป หลังจากนั้นจะเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการวิจัยแบบสำรวจ ผ่านการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 ตัวอย่าง

สถาบันวิจัยและพัฒนา
มรภ. รำไพพรรณี

039-319-111 ต่อ 10800
086-440-2639

research_rbru2010
@rbru.ac.th

ด้วยวิธีแบบสะดวกในการสุ่มตัวอย่าง โดยศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมผู้บริโภคก่อนและหลัง การรับรู้ข้อมูลผ่านการชมวิดีโอเกี่ยวกับคุณค่าของผลิตภัณฑ์ และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อสรุปผลการวิจัย

ผลของการศึกษาพบว่า

1. การแปรรูปผลมะม่วงหิมพานต์ที่เป็นวัสดุเหลือทิ้ง สามารถนำมาคั้นน้ำแยกกาก ผสมด้วยน้ำตาลและ มะนาว แล้วสามารถนำไปรับประทานได้ โดยจะมีรสชาติหวานอมเปรี้ยว แต่จะมีกลิ่นคล้ายน้ำผลไม้หมัก ซึ่งเป็นกลิ่นที่ได้จากผลมะม่วงหิมพานต์ และเมื่อนำไปผสมกับเจลาตินอีกครั้งทำให้ได้แยมผลมะม่วงหิมพานต์ ที่มีสีเหลืองอ่อน มีรสชาติหวานอมเปรี้ยว และยังคงกลิ่นอันเป็นเอกลักษณ์ของผลมะม่วงหิมพานต์เช่นเดิม

2. พฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีต่อการรับรู้ข้อมูลการเพิ่มมูลค่าของผลมะม่วงหิมพานต์ เมื่อพิจารณาถึง 2.1 พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับราคาของผลิตภัณฑ์ พบว่า ก่อนการรับข้อมูลผู้บริโภคให้ความสำคัญ เกี่ยวกับราคา และคุณภาพของผลิตภัณฑ์เป็นอย่างมาก เมื่อไม่มั่นใจในผลิตภัณฑ์ จะนำราคาผลิตภัณฑ์ ที่เคยมีประสบการณ์ในอดีตเป็นเกณฑ์ในการประเมินผลิตภัณฑ์ที่ไม่คุ้นเคย แต่เมื่อได้รับข้อมูลเกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์เพิ่มเติมทำให้ลดการนำประสบการณ์ในอดีตมาใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินและนำความเข้าใจ ปัจจุบันมาใช้มากขึ้น

2.2. พฤติกรรมด้านข้อมูลของผลิตภัณฑ์ พบว่ามีในการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ใหม่ ผู้บริโภคต้องการ ข้อมูลเพื่อลดความเสี่ยงในการตัดสินใจซื้อ มาก เพื่อลดความกังวลใจในการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แปรรูป จากผลมะม่วงหิมพานต์ ผู้บริโภคคิดว่าตราสินค้า และภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์มีความสำคัญในการช่วย ประเมินผลิตภัณฑ์ 2.3) พฤติกรรมด้านผลิตภัณฑ์ พบว่าผู้บริโภคนอกจากจะให้ความสำคัญต่อคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ คุณภาพการผลิตแล้ว ผู้บริโภคยังรู้สึกดี และต้องการสนับสนุนผลิตภัณฑ์ที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ด้วยเช่นกัน

3. แนวทางการเพิ่มมูลค่ามะม่วงหิมพานต์เหลือทิ้ง พบว่า การสื่อสารการตลาด (Marketing communication) ทำให้สามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติผู้บริโภคให้เกิดการยอมรับผลิตภัณฑ์ที่ไม่คุ้นเคย ครอบคลุมถึง คุณค่า และมีความเต็มใจง่าย ยิ่งไปกว่านั้นการสื่อสารการตลาดด้วยข้อมูล หรือเรื่องราวที่ทำให้ผู้บริโภค เกิดความรู้สึกดี เช่น ชอบ ถูกใจ ประทับใจ หรืออึ้งอัมใจ ยังส่งผลต่อทัศนคติที่ดีของผู้บริโภค ส่งผลต่อ การรับรู้ในคุณค่าโดยรวม สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผลมะม่วงหิมพานต์เหลือทิ้งได้

ข้อมูลจาก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัฐัญญาณี นียมกิจ
หัวหน้าโครงการวิจัย หมายเลขติดต่อ 083-258-5555
รองศาสตราจารย์สุรีย์พร พาณิชอัตรา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศตวรรษ กิฟโสด (คณะผู้วิจัย)
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี